

Talepapir – Merprovenu og Togfonden

Samrådspørgsmål A:

”Ifølge regeringens økonomiske redegørelse fra december 2013 er statens Nordsø-indtægter i 2012 opgjort til 27,5 mia. kr., mens de i 2015 forventes at udgøre blot 17,5 mia. kr. – et fald på 10 mia. kr. Endvidere vil der ifølge regeringens økonomiske redegørelse for december 2013 være et fald på flere milliarder kroner i de forventede årlige indtægter fra beskatningen af kulbrinteaktivitet i Nordsøen i forhold til prognosen i regeringens økonomiske redegørelse fra august 2013. Vil ministeren redegøre for, hvilke konsekvenser dette dramatiske fald i statens forventede årlige indtægter fra Nordsøen vil få for den forudsatte finansiering af regeringens forslag til en togfond på ca. 28,5 mia. kr.? Vil ministeren endvidere redegøre for, hvorledes regeringen agter at inddække det store hul i finansieringen af togfonden, der må forventes at opstå i lyset af de reviderede prognoser i økonomisk redegørelse?”

Svar:

Indledning

Jeg vil gerne takke for denne lejlighed til at svare på spørgsmål om den aftalte harmonisering af Nordsø-beskatningen og anvendelsen af pengene til Togfonden DK.

Jeg vil gerne indledningsvist understrege, at vi med lovforslaget sikrer en mere hensigtsmæssig indretning af Nordsø-beskatningen.

Det er den helt klare konklusion fra Serviceeftersynet, at de gamle beskatningsregler *ikk*esikrer en hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne i Nordsøen.

Ved at overføre tilladelser på gamle skatteregler til de nye regler får vi fjernet en række forvridende elementer i de gamle regler. Det er med til at øge det samlede overskud fra kulbrintevirksomhed i Nordsøen.

En del af det større samlede overskud tilfalder staten i form af øgede skatteindtægter. Samtidig får staten en større andel af det samlede overskud ved harmoniseringen af Nordsø-beskatningen.

Det er sådan set rimeligt nok, for det er danskernes ressourcer, der er tale om – den danske undergrund tilhørersamfundet og de danske borgere. Derfor er det også rimeligt, at vi får en fornuftig andel af overskuddet.

De ekstra indtægter fra harmoniseringen af Nordsø-beskatningen afsætter regeringen, Enhedslisten og Dansk Folkeparti til at etablere Togfonden DK. Vi tager med andre ord en del af udbyttet fra vores fælles naturressourcer og investerer dem i en grønnere og mere moderne jernbane.

Mange forskellige tal

I forhold til samrådsspørgsmålet vedrører det

netop provenuet ved harmoniseringen og anvendelsen af provenuet til Togfonden DK. Mere konkret spørges der til sammenhængen mellem den skønnede udvikling i Nordsø-indtægterne, som fremgår af Økonomisk Redegørelse fra december, og det provenu, der er afsat til Togfonden DK.

Lad mig starte med at slå fast, at de tal for Nordsø-indtægterne, som samrådsspørgsmålet henviser til i Økonomisk Redegørelse, ikke har nogen sammenhæng til skønnet for merprovenuet fra harmoniseringen af Nordsø-beskatningen på ca. 28½ mia. kr.

For det første vedrører de tal, der henvises til, de samlede Nordsø-indtægter. Det vil sige, at tallene dækker over indtægter fra tilladelser, der allerede er omfattet af de nye skatteregler, såvel som tilladelser, der er omfattet af de gamle regler.

Mere end 80 procent - og dermed langt størstedelen af de samlede Nordsø-indtægter - vedrører tilladelser, som allerede er på nye regler, og som dermed slet ikke berøres af harmoniseringen. Størstedelen af Nordsø-indtægterne er således upåvirkede af den aftalte harmonisering af beskatningen.

For det andet er der ikke noget nyt i, at de samlede Nordsø-indtægter aftager fremadrettet, som det påpeges i samrådsspørgsmålet. Det følger helt naturligt af den vigende produktion i Nordsøen. Det var i øvrigt også tilfældet i

Økonomisk Redegørelse fra august.

I det skønnede merprovenu på ca. 28½ mia. kr. fra harmoniseringen af Nordsø-beskatningen er der netop taget højde for den vigende Nordsø-produktion. Beregningerne af merprovenuet er således beregnet med udgangspunkt i samme profil for Nordsø-produktionen, som ligger til grund for skønnene i Økonomisk Redegørelse.

For det tredje vedrører de tal, der henvises til i samrådsspørgsmålet, de *samlede* Nordsø-indtægter i *enkeltår*.

I modsætning hertil er det skønnede merprovenu på ca. 28½ mia. kr. ved harmoniseringen af Nordsø-beskatningen et akkumuleret tal. Det vil sige, at de 28½ mia. kr. afspejler summen af de merprovenuer, som harmoniseringen skønnes at give anledning til i de enkelte år fremover.

Tallene for de samlede Nordsø-indtægter i enkeltår i samrådsspørgsmålet har altså ingen sammenhæng til skønnet for det akkumulerede merprovenu ved harmoniseringen af Nordsø-beskatningen.

*Beregningen af
merprovenuet*

Beregningen af merprovenuet ved harmoniseringen og dermed de penge, der afsættes til Togfonden DK, hviler på et grundigt analysearbejde.

Merprovenuet er beregnet ud fra de samme metoder, som normalt anvendes til den type beregninger. Og der er tale om den samme type

af beregninger, som er anvendt under tidligere regeringer.

Forsigtighedsprincip

Med merprovenuet fra harmoniseringen er der – i overensstemmelse med regeringens forsigtighedsprincip – anvist finansiering til de udgifter, der afholdes af Togfonden DK.

Regeringens forsigtighedsprincip indebærer dog ikke en garanti for, at de forudsætninger, der er lagt til grund for det skønnede provenu, ikke kan ændre sig.

Håndtering af evt. ændrede forudsætninger

Hvis de forudsætninger, der er lagt til grund for beregningen, ændrer sig, vil det faktiske merprovenu i sagens natur kunne afvige fra det skønnede merprovenu.

De faktiske merindtægter kan således blive enten højere eller lavere end udgiftsniveauet i Togfonden DK.

Eventuelle afvigelser mellem det realiserede og forudsatte merprovenu ved harmoniseringen vil blive håndteret i forbindelse med den løbende tilrettelæggelse af finanspolitikken.

Det svarer fuldt ud til, hvordan de provenumæssige konsekvenser af ændrede forudsætninger om udviklingen i fx oliepriser, valutakurser, renter og aktiekurser mv. i øvrigt håndteres. Ligesom det svarer til, hvordan finansieringen af andre større initiativer håndteres, når der efterfølgende opstår

uforudsete ændringer i forudsætninger, forsinkelser i ikrafttrædelser osv.

Uanset hvordan oliepriserne eller andre forhold af betydning for Nordsø-indtægterne udvikler sig, vil der altså stadig være 28½ mia. kr. til Togfonden DK.

Status i 2024

Desuden vil jeg gerne gøre opmærksom på, at regeringen, Enhedslisten og Dansk Folkeparti er enige om i 2024 at gøre status for de økonomiske forudsætninger bag aftalen om udmøntningen af Togfonden DK.

Afslutning

Jeg vil gerne runde af med at gentage, at der med aftalen om harmonisering af Nordsø-beskatningen er afsat 28½ mia. kr. til Togfonden DK. Hverken mere eller mindre. Pengene afspejler skønnet for merprovenuet fra harmoniseringen, som er baseret på et grundigt analysearbejde og foretaget ud fra sædvanlige regneprincipper.

Der kan i sagens natur ikke gives nogen egentlige garantier for, at merprovenuet bliver præcist 28½ mia. kr. Og det er der også taget højde for i aftalen om harmoniseringen af Nordsø-beskatningen.

Hvis det realiserede og forudsatte merprovenu ved harmoniseringen afviger fra hinanden, vil det blive håndteret i forbindelse med den løbende tilrettelæggelse af finanspolitikken. Det følger helt sædvanlig praksis.

Endelig vil jeg gerne understrege, at det lovforslag, som udvalget nu behandler, indebærer en harmonisering af beskattningen, så vi får ensartede regler i Nordsøen. Det er fornuftigt uanset udviklingen i olieprisen, dollarkurser, renter mv.